

Fővárosi Bíróság

16. K. 34. 277/2006/6

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Tesco-Global Áruházak Zrt. (2040. Budaörs, Kinizsi u. 1-3.) felperesnek, a Gazdasági Versenyhivatal (1054. Budapest, Alkotmány u.5.) alperes ellen versenyhatározat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a bíróság meghozta az alábbi

ÍTÉLETET

A bíróság felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatósága külön felhívására az állam javára fizessen meg 16.500 (Tizenhatezer-ötszáz) forint tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet ennél a bíróságnál, de a Fővárosi Ítéltáblának címezve lehet 3 példányban, írásban benyújtani.

INDOKOLÁS

A Gazdasági Versenyhivatal Fogyasztóvédelmi Iroda VJ-22/2006. ügyszám alatt 2006. február 7-én kelt végzésével a Gazdasági Versenyhivatal a felperes ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása tilalmának feltételezett megsértése miatt versenyfelügyeleti eljárást indított. Végzésének indokolásában rögzítette, hogy a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv) 67. §-ának (1) bekezdése szerint a versenyfelügyeleti eljárás hivatalból megindítható.

A Tpv. 70. §. (1) bekezdése szerint a vizsgáló végzéssel vizsgálatot rendel el olyan tevékenység, magatartás; vagy-állapot észlelése esetén, amely a Tpv. rendelkezéseit sértheti, feltéve, hogy az eljárás a GVH hatáskörébe tartozik és a .közérdek védelme az eljárás lefolytatását szükségessé teszi.

Végzését ezt meghaladóan részletesen indokolta. A megindított eljárás tekintetében megjelölte, hogy az kiterjed a következők vizsgálatára:

- 1) A 2005. július 27-től .augusztus 9-ig érvényes reklámújságban meghirdetett Fuji FinePix digitális fényképezőgép jótállási feltételeinek a hirdetésben és a jótállási jegyen eltérően történő meghatározása, valamint a kezelési útmutatóban a tartozékok között felsorolt 16 MB XD memóriakártya + ajándékként hirdetésére. (Áttétel a Bács-Kiskun megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelőségétől).
- 2) A 2005. november 23-tól december 24-ig és a 2005. december 14-től december 24-ig terjedő időszakra érvényes akciós újságban téves fotóval reklámozott játékkastélyok hirdetésére. (Áttétel a Zala megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelőségétől).
- 3) A december 14-től december 24-ig érvényes reklámújság hátsó borítólapján 2005. december 10-24-ig hirdetett fenyőfavásárra.
- 4) A 2005. november 30-tól december 24-ig érvényes reklámújságban hirdetett Bosch gáztűzhely elérhetőségi problémájára.
- 5) A 2005. december 14-től december 24-ig érvényes reklámújságban hirdetett Sony S60 digitális fényképezőgép elérhetőségi problémájára. (Áttétel a Győr-Sopron megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelőségétől).

Ezen végzéssel elrendelt eljárás eredményeként a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanács 2006. július 6-án VJ-22/2006/23. számú határozatával megállapította, hogy felperes a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, amikor

- a "Fuji FinePix" digitális fényképezőgéppel kapcsolatban a 2005. július 27-től augusztus 9-ig érvényes reklámújságban azt közölte, hogy a termék megvásárlása esetén a fogyasztók ajándékba kapnak egy 16 MB xD kártyát, illetőleg azt az ígéretet tette, hogy a termék megvásárlásával "több mint 35 %-os megtakarítás érhető el"

- a "Cindarella-kastély" elnevezésű termék esetében a 2005. november 23-tól december 24-ig érvényes reklámújság nem a ténylegesen megvásárolható termék képét tartalmazta,

- a 2005. november 30-tól december 24-ig érvényes reklámújságban ("Műszaki katalógusban") meghirdetett "Bosch HSF44K32N0" gáztűzhely a közzétett tájékoztatással ellentétben az akció első napjaiban nem volt a fogyasztók számára elérhető az eljárás alá vont valamennyi áruházában, a 2005. december 14-től 24-ig érvényes reklámújságban meghirdetett "Sony S60" digitális fényképezőgép a közzétett tájékoztatással ellentétben az akció első napjaiban nem volt a fogyasztók számára elérhető az eljárás alá vont valamennyi áruházában.

A Versenytanács kötelezi felperest 100.000.000 forint (Egyszázmillió) forint bírság megfizetésére.

Határozatának 5. pontjában rögzítette; bögy a VJ-55/2ö03. számú ügyből ismert a Versenytanács előtt, hogy felperes által rendszeresen; általában kéthetente változó kínálattal megtartott akciók a forgalom fő meghatározói. Az akciók kialakításának célja elsősorban a fogyasztók előnyös üzlet iránti igényének a kielégítése, de felperes több más célról is említést tett; pl. választék bemutatása; forgalom ösztönzése árban, vagy méretben, ösztönzés kipróbálásra, új termék kiemelése, az image javítása, az alacsony árak/érték a pénzért területen, új vásárlók megnyerése. Az akciók felperes forgalmának tetemes részét teszik ki és a heti növekedés akcióváltáskor jelentős.

A VJ-159/2005: számú versenyfelügyeleti eljárásban 2005 március 7-én tartott tárgyaláson felperes képviselője ismertette, hogy a magyarországi vásárlói szokások szerint az akciós termékek forgalma az akció első három napjára koncentrálódik, azon belül is a legelső nap kiemelkedő súlyú.

Határozatának indokolásában a Fuji FinePix digitális fényképezőgéppel kapcsolatosan a 2005. július 27-től augusztus 9-ig érvényes reklámújságban közzétett tájékoztatás kapcsán megállapította, hogy abban a vonatkozásban, hogy a reklám arról tájékoztatta a fogyasztókat, hogy a termék megvásárlása esetén ajándékba kapnak egy 16 MB XD kártyát, törvénysértést követett el felperes, ugyanis a szállítói nyilatkozatból megállapította alperes, hogy a termék belső memóriával nem rendelkezik, minden esetben gyári alaptartozéka a gyári dobozban mellékelt 16 MB XD kártya, ennek megfelelően ténylegesen nem nyújtott semmilyen ajándékot felperes a 16 MB XD kártyával, miközben a fogyasztók döntésének befolyásolására alkalmas módon a kilátásba helyezett ajándékvásárlást fokozó hatására alapozva azt a látszatot keltette, hogy a termék megvásárlása esetén ezt a memóriakártyát ajándékként megkapják, ezzel a Tpv. 8. §. (2) bekezdés c) és d) pontját sértette meg felperes.

A fogyasztók által elérhető megtakarításról adott tájékoztatás vonatkozásában; mely szerint több mint 35 %-os megtakarítás volt elérhető ezen termék megvásárlásával, ugyancsak jogsértést követett el felperes.

A 2005. november 23-tól december 24-ig és december 14-től 24-ig terjedő időszakra érvényes játékkastélyról megjelent tájékoztatás kapcsán megállapította, hogy a 2005. november 23-tól december 24-ig érvényes reklámújságban 9.999 forintos áron meghirdetett Cindarella-kastély kapcsán más termék képe került szerepeltetésre, azonban Hamupipőke kastélya két babával, termék fotója, amely tartalmazott két babát, ellentétben a Cindarella-kastély termékkel. A Cindarella-kastély termék tehát nem a valóságnak megfelelő tulajdonság megjelenítésével került reklámozásra, hanem ténylegesen kedvezőbb módon. Ezzel a magatartással megsértette a Tpv. 8. §. (2) bekezdés a) és d) pontját.

Rögzítette még, hogy a jogsértés szempontjából annak nincs jelentősége, hogy az áruházakban ténylegesen megtörtént-e a vásárlók információs tájékoztatása. A becsalógató hatását enélkül már a reklámújság fogyasztókhöz történő eljuttatásával megtette.

A Bosch gáztűzhely 2005. november 30-tól december 24-ig érvényes reklámújságban megjelentetett információkkal kapcsolatban megállapította, hogy nem állnak a Versenytanács rendelkezésére olyan adatok, amelyből megállapítható lenne, hogy a Bosch HSF44K32N0 gáztűzhely akcióban történő fogyása annak időbeni megosztása mögött áruházanként milyen tényezők állnak, így esetlegesen, hogy az adott áruház nem rendelkezett elegendő készlettel a termékből. Ennek megfelelően a készlet mennyiségének körében a Versenytanács jogsértést nem állapított meg. Azzal, hogy felperes 2005. november 30-tól december 24-ig érvényes reklámújságban reklámozta ezt a gáztűzhelyt, arról is tájékoztatta a fogyasztókat, hogy 2005. november 30-tól, s már ezen a napon is kapható az áruházaiában. Több áruház vonatkozásában ismertté vált; hogy ez a gáztűzhely esetében mikor történt az első vásárlás, amelyet határozatában rögzített. Ezen rendelkezésre álló adatokból a Versenytanács azt állapította meg, hogy a felperes valamennyi áruháza nem rendelkezett az akció első napjától a készülékkel. Az, hogy áruházakban az akció első napjától a fogyasztók megvásárolhatták-e az akciós terméket, ennek igazolására az eladási adatok alkalmatlanok voltak.

A Sony S60 digitális fényképezőgéppel kapcsolatosan azt állapította meg a Versenytanács, hogy az értékesítésre vonatkozó rendelkezésére bocsátott adatok alapján nem bizonyította felperes, hogy az áruházakban az akció első napján megvásárolható lett volna ez a termék, így ezzel a Tpv. 8. §. (2) bekezdés a)-pontját megsértette, amikor is ez a termék nem volt igazoltan megvásárolható minden helyszínen.

Alperes határozatának 53. pontjában a bírság kiszabását, annak összecszerúségét a következők szerint indokolta:

A Versenytanács bírságot szabott ki felperessel szemben a Tpv. 78. §. (1) bekezdése alapján.

A bírság összegét a Versenytanács a Tpv. 78. §-ának (3) bekezdésében meghatározott szempontok szerint határozta meg, figyelemmel

-az eljárás alá vont piaci helyzetére (az eljárás alá vont Magyarországi egyik legnagyobb élelmiszerkereskedelmi vállalkozása, a belföldi nettó értékesítés nettó árbevétele 2005-ben 424.839.000:000 forint volt),

-a jogsértő tájékoztatást tartalmazó reklámújságok igen jelentős, több millió példányszámára (a pontos, üzleti titoknak minősülő adatokat a VJ-22/2006/5. számú irat 6. pontja tartalmazza),

-a jogsértő magatartással elért fogyasztók nagy számára;

-a jogsértő tájékoztatást tartalmazó reklámújságok megjelentetésével kapcsolatban felmerült költségekre (ezek pontos, üzleti titoknak minősülő mértékét a VJ-22/2006/5. számú irat 9. számú melléklete tartalmazza).

A Versenytanács a felróhatóság körében vette figyelembe, hogy felperes előtt a vele szemben korábban lefolytatott versenyfelügyeleti eljárásokból pontosan ismertnek kellett lenniük azon versenyjogi követelményeknek, amelyeknek a reklámújságok vonatkozásában, a reklámújságokban meghirdetett akciókkal összefüggésben érvényesülniük kell.

A Versenytanács arra is tekintettel volt, hogy a jelen eljárás keretében nem egy, hanem több magatartás került elbírálásra, a nyert megállapítást a halmazott jogsértés.

Súlyosító körülményként értékelte a Versenytanács, hogy felperessel szemben a jelen esetben már a kilencedik versenyfelügyeleti eljárásban állapította meg, hogy a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas magatartást tanúsított.

A bírság összegének meghatározásakor a Versenytanács figyelembe vette, hogy a Legfelsőbb Bíróság korábban több alkalommal rámutatott arra, a bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. Ez a cél pedig csak olyan mértékű bírsággal valósítható meg, amely a versenyjogsértést megvalósító vállalkozónak érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okoz (Kf.III.27.599/1995/3.), s olyan összegű, amely felperest a hasonló magatartástól visszatarthatja (Kf.I.125.217/1993/3. és Kf.II.27.096/1995/4.) A Versenytanács szerint e cél a kiszabott mértékű bírsággal érhető el.

Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács 100 millió forintban határozta meg a bírság összegét.

A fenti határozattal szemben felperes a Fővárosi Bírósághoz alperesen keresztül 2006. szeptember 8-án érkezett keresetlevelet nyújtott be. - Keresetében kérte alperes határozatának bírósági felülvizsgálatát, ennek során elsődlegesen a hatályon kívül helyezését, másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett új eljárás elrendelését, harmadlagosan pedig a bírság mérséklését. A tárgyalás berekesztését megelőzően perköltséget nem igényelt.

Álláspontja szerint törvénysértő az alperes határozata, mert az eljárást megindító végzés törvénysértően preconcepciót tartalmaz: Törvénysértő alperes határozata azért is, mert a tényállást nem tárta fel a szükséges és elégséges körben. Nem helytálló alperes döntése arra alapítottan sem; hogy a Bosch mosogatógép és a Sony 60 digitális fényképezőgép esetében az igazoltság hiányában az

első vásárlások időpontjából azt a következtetést vonja le, hogy az akció első napján ezek a termékek nem álltak volna minden áruház rendelkezésére.

A játékkastéllyal kapcsolatos alperesi megállapítás törvénysértő az okból, hogy egy versenyjogi törvényértést állapít meg egy egyszerű emberi mulasztás miatt, mivel a rossz fénykép jelent meg az akciós újságban; amely emberi mulasztásra visszavezethető és felperesnek semmilyen érdeke ehhez nem fűződött, a vásárlók esetében a becsalógató hatástól eltérően még éppen felperesre kevésbé pozitív hatást válthatott ki az az okból, hogy akik ezen terméket keresték az akciós időszakban eltávolodhattak felperestől.

A Fuji gép tekintetében álláspontja szerint a memóriakártya ajándéknak minősült, ezt az akciós újságban helytállóan tüntette fel, így az ezzel ellentétes megállapításhoz kapcsolódó alperesi döntés sem lehet jogszerű.

Az alperes határozata nem felel meg a jogszabályoknak az okból sem, mert korábbi eljárásokban a rendelkezésre bocsátott információkat úgy vesz át, hogy nem vizsgálja meg, hogy az adott perbeli piaci relációban azon megállapítások helytállóak-e.

Az alperes által kiszabott bírság rendkívüli mértékben eltúlozott, a felperes esetében a bírság kimagaslóan és kiugróan magas. A bírság tekintetében pedig a perbeli határozat a mérlegelés szempontjait a kiszabott bírság összességére vonatkozó kellő mértékű indokolást nem tartalmaz és átkalandozik a jogsértés megállapításához is anélkül, hogy a mérlegelési körébe vont kérdéseket rögzített volna, illetve feltételezhetően nem is vonta mérlegelési körébe.

Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte a határozatában foglaltak fenntartásával, perköltséget nem igényelt. A bírság álláspontja szerint nem eltúlozott, jelképesnek is tekinthető, ugyanis a törvény értelmében akár 42 milliárdos bírságot is kiszabhatott volna alperes, ahhoz képest a 100 millió forintos összeg csekélynek mondható. A perbeli határozat kilencedik alkalommal szabott ki felperes terhére bírságot, amely azt igazolja, hogy a korábbi összegek nem érték el a céljukat és a Legfelsőbb Bíróság döntéseiben kimondta, hogy a bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. E cél pedig csak olyan mértékű bírsággal valósítható meg, amely a versenyjogsértést megvalósító vállalkozónak érezhető megterhelést jelentő, anyagi hátrányt okoz.

Alperes álláspontja szerint az eljárást megindító végzés a törvényi szabályozásnak megfelelő volt, felperes felvetése jelen eljárásban elkészt és eltúlozott előadás, a vizsgálati kifogással a végzés kézhezvételét követően beadványt terjeszthetett volna elő. Egyébként pedig az eljárás feltételezett törvénysértés esetén indulhat, ezt meghaladóan semmiféle prekonceptiót nem tartalmaz az alperesi végzés. Az alperes határozatában korábbi eljárásokra is hivatkozik, amelyekre vonatkozó tényállítások már a határozat alapjául szolgáló eljárásban is felvetésre kerültek és azokra az előzetes álláspont esetében felperes észrevételt nem tett. Egyébként pedig forgalmi adatokkal felperes ezzel ellentétes állítását igazolhatta volna, amelynek sem a versenyfelügyeleti eljárásban, sem a peres

eljárásban nem tett eleget. Az alperes a Cindarellakastély, a Fuji digitális fényképezőgép, a Bosch gáztűzhely és a Sony S60-as digitális fényképezőgép esetében jogsértést állapított meg, a szükséges és elégséges tényállást feltárta és ehhez kapcsolódóan a bírság kiszabását jogszerűen eszközölte.

Felperes keresete nem alapos.

A fenti tényállást a bíróság peres felek nyilatkozatai, alperesi közigazgatási iratok és a felek által csatolt okiratok alapján állapította meg.

A bíróságnak a perben abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az eljárást megindító végzés jogszerűen került-e meghozatalra és kiadásra, a tényállást teljes körűen feltárta-e alperes a szükséges és elégséges körben, ehhez kapcsolódó döntése, megállapításai megalapozottak és törvényesek-e, jogszerűen járt-e el, amikor korábbi eljárásban tett megállapításokat jelen eljárásban felhasználta és a bírság kiszabása során annak mértékét kellően indokolta; igazolta-e és ennek tükrében törvényes és megalapozott-e alperes érdemi határozata.

Az eljárást megindító végzés

A Tptv. 70. §. (1) bekezdése szerint, a vizsgáló végzéssel vizsgálatot rendel el olyan tevékenység, magatartás, vagy állapot észlelése esetén, amely e törvény rendelkezéseit sértheti, feltéve, hogy az eljárás a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik és a közérdek védelme az eljárás lefolytatását szükségessé teszi.

A perbeli törvényi tényállás tehát törvényi feltételként rögzíti, hogy eljárás csak akkor indítható, ha a jogsértés valószínűsítése megtörténik. A jogsértés valószínűsítése egy olyan szintű sérelem fennállását kell hogy jelentsen, amely a valószínűsítés szintjén már bizonyítást nyert, tehát törvényi feltétel az, amit felperes, mint prekoncepciót kifogásol az alperesi eljárást megindító végzésben.

A bíróság megállapította, hogy a perbeli versenyfelügyeleti eljárást megindító végzés megfelelt ezen jogszabályi követelményeknek, megjelölte, hogy mely magatartások vizsgálatára indult eljárás és ennek indokolását is részletesen rögzítette az alperesi végzés, valamint felperesi kötelezettségek egy részét is.

A korábbi eljárásokban feltártak felhasználása

Alperes határozatában a VJ-55/2003. és a VJ-159/2005. számú versenyfelügyeleti eljárásban rögzített információkat határozatának indokolásában felperes általános üzletpolitikai és reklámújságokban

meghirdetett reklamációkhoz fűződő eljárása megállapítása körében rögzítette. Ezek a megállapítások nem jogsértéshez fűződő, hanem felperesi versenysztratégiának egy részére vonatkozó megállapításokat tartalmaz, így e között azt, hogy felperes által meghirdetett akciók kialakításának célja elsősorban a fogyasztók előnyös üzlet iránti igényének a kielégítése, valamint az, hogy az akciók felperes forgalom tetemes részét teszik ki és a heti forgalom növekedése akcióváltáskor jelentős. A vásárlói szokások szerint az akciós termékek forgalma az akció első három napjára korlátozódik: Ugyanakkor ezen alperesi határozat szerinti tényállításokat már a versenyfelügyeleti eljárásban az előzetes álláspont is tartalmazta, amelyre felperes nem tett észrevételt.

A bíróság álláspontja szerint e körben alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy alperes hivatalból nem rendelkezik a felperesi forgalmi adatokkal és ezen versenyfelügyeleti eljárásban lefolytatott vizsgálat eredményeként általános érvényességgel került ez felperes esetében megállapításra, amely megállapításokat, ha és amennyiben felperes ezt vitatta volna, mind a versenyfelügyeleti eljárásban, mind a bíróság előtti eljárásban, tényszerű adatokkal cáfolhatta volna, vagy ezzel ellentétes állítását előterjeszthette volna. Felperes ezt kizárólag a másik eljárásban írt adatok felhasználása miatt vitatta, de ezek valóságtartalmát ténylegesen a peres eljárásban sem vitatta.

A bíróság álláspontja szerint az alperesi hatóság határozatában a korábbi eljárás pontos megjelölésével rögzített és így azon eljárás adataival alátámasztott tényállítást jogszerűen szerepeltette határozatában. Felperesnek a Pp. 164. §-a alapján, mint érdekelt félnek, joga és lehetősége lett volna a peres eljárásban is esetleg ezzel ellentétes álláspontját előterjeszteni, illetve igazolni. Önmagában az, hogy az alperesi határozat a korábbi eljárási adatokra hivatkozással tényeket rögzített, még nem tekinthető törvénysértőnek. Az ezzel ellentétes kereseti kérelmet a bíróság elutasította.

Alperes által megállapított tényállás

Felperes a Cindarella-kastély kapcsán más termék képét szerepeltette a 2005. november 23-tól december 24-ig érvényes reklámújságban, amely tény felperes sem vitatott, így e körben az alperes felperes által sem vitatott tényállást rögzített.

A Fuji digitális fényképezőgép esetében felperes a reklámújságban azt szerepeltette, hogy a 16 MB-os memóriakártya ajándéknak minősült és a reklámújságban akként reklámozta, hogy annak akcióban történő megvásárlása esetén a fogyasztó több mint 35%-os megtakarítást érhet el. Az akciós ár 44.990 forint volt, amely alapján a nem akciós árnak minimum 69.215 forintnak kellett lennie, mivel ezen összeg 65%-a a 44.990 forint. Azonban ennek a készüléknek a fogyasztók által fizetendő ára 2005. május 18. és május 30. között haladta meg ezt az árat, mely 66.990 forint volt, ezt követően az ár

2005. május 31. és június 7. között 66.990 forint volt, június 8. és július 29. között pedig 59.990 forint, majd közvetlenül az akció előtt is alkalmazott 66.990 forintos árhoz viszonyítottan az akció alatt nem érhető el 35%-os megtakarítás. Ezt a ténymegállapítást a felperes által rendelkezésre bocsátott adatok alapján rögzítette alperes pontosan és ezzel szembeni tényállítást sem tett felperes.

A Cindarella-kastély kapcsán és Fuji FinePix ES10 digitális fényképezőgép kapcsán helytállóan rögzítette a Versenytanács, hogy a fogyasztók megtévesztésére a kínált áru lényeges tulajdonságairól valótlan tényeket állított felperes a reklámújságban, vásárlás előnyös látszatát keltette, így tisztességtelenül befolyásolta döntésében a fogyasztókat. Ezen törvénysértés alól nincs olyan mentesülési lehetőség, hogy az pl. a Cindarella-kastély esetében, egy egyszerű emberi mulasztásra vezethető vissza és nem mentesít a jogsértés alól az sem, hogy esetlegesen a vásárlói döntések egy részénél a becsalógató hatás nem érvényesül, vagy azzal ellentétes érzelmi reakciót válthat ki.

A Fuji FinePix ES10-es fényképezőgép esetében pedig helytállóan állapította meg alperes, hogy az ígért megtakarítás mértéke a felperes által meghatározott viszonyítási alaphoz képest sem valósult meg, felperes, amint azt a reklámújság utolsó oldalán szereplő közlés is alátámasztja, a 2005. július 6.-i árakat tartott viszonyítási alapnak a közölt megtakarítás vonatkozásában, azonban ezen a napon a készülék ára 66.990 forint volt, ehhez az árhoz képest a megtakarítás mértéke el sem érte a megjelölt 35 %-os mértéket, így felperes jogszerűtlenül fokozta - az elérhető kedvezmény mértékének téves feltüntetésével - a fogyasztói várakozásokat növelte, amely alkalmas volt a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására.

Ugyancsak a Fuji FinePix digitális fényképezőgép esetében a rendelkezésre álló adatok alapján jogszerűen állapította meg alperes, hogy felperes ezen fényképezőgép műszaki adatainak közlésével a reklám szerint a termék háromszoros optikai és 3,2-szeres digitális zoom-mal rendelkezik, addig ez ténylegesen 3,2-szeres optikai és maximálisan 3,9-szeres digitális zoom-mal rendelkezik. E tekintetben alperes versenyjog jogsértést nem is állapított meg, hiszen a reklám a ténylegesnél kedvezőtlenebb tulajdonsággal ruházta fel a termékeket. Azonban helytállóan állapította meg alperes azt is, hogy a reklám arról tájékoztatta a fogyasztókat, hogy a termék megvásárlása esetén ajándékba kapnak 16 MB XD kártyát. A termék belső memóriával nem rendelkezett, minden esetben gyári alaptartozéka a gyári dobozban mellékelt 16 MB-os XD kártya. Ennek megfelelően tehát ez nem minősült ajándéknak, amit helytállóan állapított meg alperes, tehát a felperes a 16 MD XD kártyával, miközben a fogyasztók döntésének befolyásolására alkalmas módon a kilátásba helyezett ajándék vásárlást fokozó hatására alapozva azt a látszatot keltette, hogy a termék megvásárlása esetén ezt a memóriakártyát ajándékként megkapják, megsértette a Tpv. 8. §. (2) bekezdés c) és d) pontjait.

A bíróság megállapította, hogy a Bosch gáztűzhely és a Sony S60 digitális fényképezőgépek esetében is az alperes pontos tényállást rögzített. A Bosch gáztűzhely esetében részletesen rögzítette a tényállást; amelyek között szerepel, hogy a perbeli esetben nem állnak a Versenytanács rendelkezésére olyan adatok, amelyekből megállapítható lenne, hogy a Bosch HSF44K32N0 gáztűzhely akcióban történő fogyása, annak időbeni megoszlása mögött áruházanként milyen tényezők állnak, így esetleg, hogy az adott áruház nem rendelkezett elegendő készlettel a termékből. Ennek megfelelően a készlet mennyiségére vonatkozóan a Versenytanács jogsértést nem állapított meg. Ugyanakkor ugyancsak a Sony S60 digitális fényképezőgép esetében szintén nem álltak a Versenytanács rendelkezésére olyan adatok, amelyekből megállapítható lett volna, hogy ennek az akcióban történő fogyása, annak időbeni megoszlása mögött áruházanként milyen tényezők állnak, így esetlegesen az, hogy az adott áruház nem rendelkezett elegendő készlettel a termékből, nem állapítható meg, ezért a Versenytanács a készlet mennyisége körében jogsértést itt sem állapított meg. Mindkét termék esetében a reklámújságban tájékoztatta a vásárlókat, hogy milyen időintervallumban kaphatók ezek a termékek akciós áron. Több áruház vonatkozásában ismertté vált, hogy a Bosch gáztűzhely esetén az akció időtartama alatt mikor történt az első vásárlás. Ezen vásárlások nem minden áruház esetében történtek az első napon és felperes nem bizonyította, hogy az áruházakban az akció első napjától a fogyasztók megvásárolhatták az akciós terméket; ennek igazolására az eladási adatok nem alkalmasak, ezért a Versenytanács - a bíróság álláspontja szerint is - jogszerűen rögzítette határozatában azt, hogy felperes megsértette a Tptv. 8. §. (2) bekezdésének a) pontját, amikor is a fogyasztókat nem helytállóan tájékoztatta arról, hogy az akció keretében valamennyi áruházban ez az akció első napjától megvásárolható lenne.

A Pp. 164. §-a alapján a peres eljárásban sem igazolta felperes azt, hogy ténylegesen minden áruháza rendelkezett volna az akció első napján ezzel a termékkel. Ilyen tényállítást sem tett. A perbeli esetben tehát az alperes a tényállást a rendelkezésére álló adatok alapján jogszerűen rögzítette. A Versenytanács nem egy nyomozati szerv, hanem az eljárás alá vont által rendelkezésre bocsátott adatokból szerezhet információkat és állapíthatja meg a tényállást. Felperes a perbeli tényállás kapcsán a kötelező számviteli nyilvántartásokra tekintettel egyszerű könyvviteli eszközökkel igazolhatta volna azt, hogy a Versenytanács következtetése tényszerűen nem helytálló, azonban ilyen előadást sem tett, így a bíróság álláspontja szerint a rendelkezésére álló adatokat, információkat helytállóan mérlegelte és értékelte az alperes, amikor azt állapította meg, hogy az akció kezdő időpontjában ez a gáztűzhely nem igazolt, hogy valamennyi áruházban rendelkezésre állt volna, így az ehhez kapcsolódó jogsértést is jogszerűen rögzítette.

A Sony S60 digitális fényképezőgép kapcsán a Versenytanács megállapította, hogy egyes áruházak esetében az a nap, amikor a fogyasztók először vették az akciós készüléket, ismert volt, illetve az a tény, hogy felperes soproni áruházában az akciós termék csak 2005. december 16-án, az akció

harmadik napján érkezett meg, ugyancsak igazolt tény és körülmény. Ezt a tényt is jogszerűen rögzítette a rendelkezésre álló adatok alapján alperes. Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy az alperes a tényállást a szükséges és elégséges körben a rendelkezésre álló adatok okszerű értékelésével pontosan rögzítette a szükséges mértékben.

A Tpv. 8. §. (1) bekezdése szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. A (2) bekezdés szerint a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha

a) az áru ára, lényeges tulajdonsága - így különösen összetétele, használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása; vagy módja - tekintetében valótlan tényt, vagy valós tényt megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árujelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak,

b) elhallgatják azt, hogy az áru nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, vagy az áruval szemben támasztott szokásos követelményeknek, továbbá, hogy annak felhasználása a szokásostól lényegesen eltérő feltételek megvalósítását igényli;

c) az áru értékesítésével forgalmazásával összefüggő, a fogyasztó döntését befolyásoló körülményekről - így különösen a forgalmazási módról, a fizetési feltételekről, a kapcsolódó ajándékokról, az engedményekről, a nyerési esélyről - megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak,

d) különösen előnyös vásárlás hamis látszatát keltik.

A fenti jogszabályhelyek alkalmazása során az alperes a megállapított tényálláshoz kapcsolódóan megalapozott okszerű, indokolt döntést hozott, amikor is megállapította, hogy felperes a Fuji FinePix ES10 digitális fényképezőgéphez kapcsolódó tényállás esetében megsértette a Tpv. 8. §. (2) bekezdés c) és d) pontjában foglaltakat.

A Cindarella-kastélyhoz kapcsolódóan megállapított tényállás esetében megsértette a Tpv. 8. §. (2) bekezdés a) és d) pontjában foglaltakat; valamint a Bosch gáztűzhely és a Sony S60 digitális fényképezőgéphez kapcsolódó tényállás esetében megsértette a 8. §. (2) bekezdés a) pontjában rögzítetteket.

A bíróság mértéke

A Versenytanács, miután megállapította, hogy felperes a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított négy akciós újságban megjelent termék esetében, a vizsgált magatartásokhoz kapcsolódóan a Tpv. 78. §. (1) bekezdése alapján jogszerűen szabott ki bírságot.

A Tpv. 78. §. (1) bekezdése szerint az eljáró versenytanács bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a törvény rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A vállalkozások társadalmi szervezetével, a köztestülettel, az egyesüléssel és más hasonló szervezettel szemben kiszabott bírság összege legfeljebb a tagvállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet.

A (2) bekezdés szerint ha az (1) bekezdés szerinti vállalkozásoknak, illetve vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó. A (3) bekezdés szerint a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát, különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

Alperes a bírság mértékének meghatározása során okszerű és megalapozott döntést hozott a felperes piaci helyzetére tekintettel, a jogsértő tájékoztatást tartalmazó reklámújságok több millió példányszámára hivatkozással és ennek következtében a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartás nagyszámú fogyasztókhoz történő eljuttatásával. A Versenytanács súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy felperes korábbi versenyfelügyeleti eljárásból ismernie kellett a versenyjogi követelményeket, nem csak a törvényi szabályozásra tekintettel, valamint a reklámújságok vonatkozásában a reklámújságokban meghirdetett akciókkal összefüggésben érvényesíteni kívánt versenyfelügyeleti követelményeket is ismernie kellett felperesnek. Súlyosító körülményként értékelte még azt is, hogy a perbeli eljárás esetén nem egy, hanem több magatartás került elbírálásra, több magatartásra tekintettel került jogsértés megállapításra, amely halmozott jogsértést eredményezett. Miután a perbeli határozat kilencedik versenyfelügyeleti eljárásban állapított meg felperessel szemben fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas magatartást, ezért fokozottan vette a Versenytanács figyelembe azt, hogy a bírság összege azt a célt teljesítse, hogy felperest visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól.

A bíróság álláspontja szerint ez a határozatban rögzített bírság mértékére vonatkozó indokolással alperes a bírság összegére tekintettel indokolási kötelezettségének eleget tett. Ezzel ellentétes felperesi előadás, hogy a bírság mértéke rendkívül eltúlzott lenne, igazolatlan maradt. Felperes ugyan

előkészítő iratában grafikonokkal is alátámasztotta, hogy Magyarország tekintetében az áruházak elhelyezkedése alapján is a bírság kimagaslóan és kiugróan magas, azonban ezt a bírság mértékénél figyelembe vehető belföldi nettó értékesítés nettó árbevételéhez kapcsolódóan nem mutatta ki, nem kívánta alátámasztani. A bírság mértéke esetében pedig, mint ahogy alperes is hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság iránymutató döntéseire, elsődlegesen azt a célt kell hogy szolgálja, hogy az visszatartsa a jogsértőt az esetleges további jogsértésektől, így a bírság összegének az egyéniesítése a bíróság álláspontja szerint mindig a jogsértő gazdálkodás adataira kell visszavezetődnie ezen cél elérése érdekében. Helytállóan hivatkozott alperes arra, hogy a törvényes maximális mérték 42 milliárdos bírság kiszabását is lehetővé tette volna, így a halmozott jogsértésekre is tekintettel a felperesi nettó belföldi értékesítés nettó árbevételének adataira tekintettel is a 100.000.000 forintos bírság nem eltúlzott, ezért az ezzel ellentétes felperesi kereseti kérelmet is a bíróság elutasította.

Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy alperes határozata és eljárása a kereseti kérelemmel érintett körben teljes körűen megalapozott és törvényes volt, az ezzel ellentétes felperesi keresetet elutasította.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt tételes illetéket felperes köteles megfizetni az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatóságának külön felhívására az illetékekről szóló 1996. évi XCIII. törvény rendelkezései alapján, figyelemmel a költségmentesség alkalmazására kiadott 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. §. (2) bekezdésére.

Peres felek a tárgyalás berekesztését megelőzően akként nyilatkoztak, hogy pernyertességük esetére perköltséget nem igényelnek, ezért a bíróságnak e körben rendelkeznie nem kellett.

Budapest, 2007. évi május hó 21. napján

Jogerős: 2007. 07. 11.